

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի 28/02/2017թ թիվ 9-Լ
որոշմամբ
Փոփոխված է
26/12/2017թ թիվ 63-Լ որոշմամբ
27/06/2018թ թիվ 28-Լ որոշմամբ
31/10/2018թ թիվ 62-Լ որոշմամբ
--/--/2019թ թիվ ---Լ որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀՀ կենտրոնական բանկում
«----» ----- 2019թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ
_____ Արթուր Զավադյան

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի նախագահ
_____ Ներսես Երիցյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-003

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ

(ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ
ԳԼՈՒԽ 1. ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ

1. Սույն կանոններով սահմանվում են՝
- 1) ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների որակավորման կարգը, հիմքերը և պայմանները,
 - 2) Ապահովագրողների և փորձագետների, Ապահովագրողների և վերանորոգող կազմակերպությունների միջև համագործակցության նվազագույն պահանջները, վերջինների հետ կնքման ենթակա պայմանագրերի (համաձայնագրերի) տիպային ձևերը,
 - 3) Փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների նվազագույն քանակը, որոնց հետ Ապահովագրողը պետք է ունենա մշտապես կնքված և գործող՝ սույն կանոնների պահանջներին համապատասխանող պայմանագրեր,
 - 4) փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության միջոցները և դրանց կիրառման կարգը:
2. Սույն կանոնները չեն տարածվում Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քրեական հետապնդման մարմինների և ավտոտրանսպորտային միջոցների մասնակցությամբ պատահարների գծով վարչական վարույթ իրականացնող մարմինների վրա: Սույն կետով նախատեսված մարմինները սույն կանոնների ուժով համարվում են Բյուրոյի կողմից տրամադրված՝ ԱՊՊԱ պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություն իրականացնելու որակավորում ունեցող անձինք և ՀՀ օրենսդրությամբ իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակում իրավունք ունեն իրականացնելու ցանկացած տեսակի ԱՊՊԱ պատահարի պատճառների փորձաքննություն:

ԳԼՈՒԽ 2. ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3. Սույն կանոններում օգտագործվող հասկացությունները կիրառվում են հետևյալ իմաստով՝
- 1) **Օրենք՝** «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք,
 - 2) **Բյուրո՝** Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրո,
 - 3) **Ապահովագրող՝** Բյուրոյին անդամակցող և ԱՊՊԱ պայմանագրի կնքման իրավունք ունեցող ապահովագրական ընկերություն,
 - 4) **շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ՝** սույն կանոնների համաձայն՝ շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի որակավորում ունեցող անձ,
 - 5) **անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ՝** սույն կանոնների համաձայն՝ անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի որակավորում ունեցող անձ,
 - 6) **վնասների փորձագետ՝** շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ և անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ,
 - 7) **պատճառների փորձագետ՝** սույն կանոնների համաձայն՝ [պատահարի առաջացման](#) պատճառների փորձագետի որակավորում ունեցող անձ,
 - 8) **փորձագետ՝** վնասների փորձագետ և պատճառների փորձագետ,

9) վերանորոգող կազմակերպություն՝ ապահովագրական հատուցման գործընթացի շրջանակներում ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով գույքին պատճառված վնասների վերականգնում իրականացնող անձ,

10) (ուժը կորցրել է Բյուրոյի խորհրդի 31/10/2018 թիվ 62-Լ)

11) **Ֆիզիկական անձ**՝ ֆիզիկական անձ՝ բացառությամբ ֆիզիկական անձ անհատ ձեռնարկատերի: Անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ տարածվում են իրավաբանական անձանց համար սահմանված կարգավորումները: (3-րդ կետի 2-րդ ենթակետը փոփ. է 26/12/2017թ թիվ 63-Լ) [և 7-րդ ենթակետը լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ](#))

4. Սույն կանոններում օգտագործված այլ հասկացություններն ունեն «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կիրառվող նշանակությունը:

**ԲԱԺԻՆ 2. ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՀԵՏ
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ**

**ԳԼՈՒԽ 3. ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՄԲ ՏՐՎՈՂ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

5. ԱՊՊԱ ոլորտում տրվում են փորձագետների հետևյալ տեսակի որակավորումները՝ հետևյալ իրավասություններով՝

Աղյուսակ 1

N	ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների որակավորման տեսակները	Որակավորմամբ տրվող իրավասությունները
1	Շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ	ԱՊՊԱ ոլորտում անշարժ գույքից բացի ցանկացած այլ գույքին պատճառված վնասների գնահատում
2	Անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ	ԱՊՊԱ ոլորտում անշարժ գույքին պատճառված վնասների գնահատում
3	Պատճառների Պատահարի առաջացման պատճառների փորձագետ	ԱՊՊԱ ոլորտում Բյուրոյի կանոններով սահմանված ստանդարտ հատուցման գործընթացում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացում (պատահարի առկայության, մեխանիզմի և դրանում մեղավորության որոշում)

[\(5-րդ կետը լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ\)](#)

ԳԼՈՒԽ 4. ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԱՀՄԱՆՎՈՂ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

6. ԱՊՊԱ ոլորտում գույքին պատճառված վնասների գնահատում կարող են իրականացնել ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ իրավաբանական անձ համարվող վնասների փորձագետները, իսկ ապահովագրական պատահարի առաջացման

պատճառների փորձաքննություն՝ միայն իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետները: Ֆիզիկական անձ համարվող պատճառների փորձագետներն ԱՊՊԱ ոլորտում ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություն կարող են իրականացնել միայն իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետի կազմում և Բյուրոյի՝ պատճառների փորձաքննության գործընթացը կարգավորող կանոնների իմաստով չեն համարվում առանձին որակավորում ունեցող անձինք:

7. Փորձագետը կարող է ԱՊՊԱ ոլորտում իրականացնել փորձաքննություն հետևյալ պայմանների առկայության դեպքում՝

1) ունի սույն կանոններով սահմանված կարգով ստացված համապատասխան տեսակի որակավորում,

2) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված որևէ ապահովագրական ընկերության հետ ունի կնքված և գործող իր կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում տրվող բոլոր փորձաքննություններից բխող պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որը (որոնք) բավարարում են սույն կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված համաձայնագրում նշված պահանջներին: [\(սույն ենթակետով սահմանված պահանջը չի տարածվում ֆիզիկական անձ համարվող պատճառների փորձագետների նկատմամբ\).](#)

3) փորձաքննության պատվեր տված Ապահովագրողի (Բյուրոյի) հետ ունի սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակին համապատասխան կնքված և գործող համաձայնագիր: [\(սույն ենթակետով սահմանված պահանջը չի տարածվում ֆիզիկական անձ համարվող պատճառների փորձագետների նկատմամբ\).](#)

4) սույն կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն կնքված պատշաճ համաձայնագրի շրջանակներում Ապահովագրողի (Բյուրոյի) կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով ստացել է համապատասխան պատվեր: [\(սույն ենթակետով սահմանված պահանջը չի տարածվում ֆիզիկական անձ համարվող պատճառների փորձագետների նկատմամբ\).](#)

5) փոխկապակցված չէ պատվիրված փորձաքննությանը որևէ առնչություն ունեցող անձի (վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ կամ սեփականատեր, տուժող և այլն)՝ ներառյալ տվյալ փորձաքննությամբ պատվեր ներկայացնող Ապահովագրողի հետ:~

[6\) ֆիզիկական անձ համարվող պատճառների փորձագետի պարագայում՝ նաև պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացման համար աշխատանքային և \(կամ\) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ է գտնվում միայն մեկ իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետի հետ: \(7-րդ կետի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 6-րդ ենթակետերը լրաց. են 26/03/2019թ թիվ 13-Լ\)](#)

ԳԼՈՒԽ 5. ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ

8. Փորձագետի որակավորում ստանալու համար Բյուրո է ներկայացվում սույն կանոնների Հավելված 1-ով սահմանված ձևով դիմում: Անձը պատասխանատվություն է կրում սույն կետով նախատեսված դիմումի մեջ արտացոլված տեղեկություններն իրականությանը համապատասխանելու համար:

9. Փորձագետի որակավորում ստանալու համար որակավորման համար դիմած անձը պետք է բավարարի հետևյալ պահանջներին՝ համապատասխանաբար դիմումին և դիմողի անձը հաստատող փաստաթղթին (իրավաբանական անձի դեպքում՝ նաև (ըստ

կիրառելիության) ՀՎՀՀ-ն պարունակող փաստաթղթին, կանոնադրությանը և դիմողի անունից հանդես գալու իրավասությունը հավաստող փաստաթղթին) կցելով հետևյալ հիմնավորող փաստաթղթերի պատճենը կամ լուսապատճենը (անհրաժեշտության դեպքում, փաստաթղթի իսկությունն ստուգելու նպատակով, Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը կարող է պահանջել և ստուգել ներկայացված փաստաթղթի բնօրինակը)՝

Աղյուսակ 2.1		
Որակավորման տեսակը՝ <u>վնասներ, հաշարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ և անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ</u>		
Պահանջներ և այն հիմնավորող՝ դիմումին կցվող փաստաթղթեր		
<i>Որակավորվող անձի տեսակը</i>	<i>Պահանջի նկարագրությունը</i>	<i>Հիմնավորող փաստաթուղթը</i>
Ֆիզիկական անձ	Բարձրագույն կրթություն կամ Գույքային վնասի գնահատման բնագավառում կամ դրան հարակից բնագավառներում համապատասխան գիտելիքներ և որակավորում	Համապատասխանաբար՝ Դիպլոմ կամ ուսումնական հաստատության քննական հանձնաժողովի որոշման հիման վրա համապատասխան որակավորմամբ բարձրագույն կրթություն ստացած լինելու փաստը հավաստող այլ փաստաթուղթ կամ ՀՀ արդարադատության նախարարության կամ ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի համակարգում գործող դատական փորձագետի որակավորման հանձնաժողովի կողմից ապրանքագիտական փորձաքննության ոլորտում շնորհված որակավորման վկայական կամ Բյուրոյի համար ընդունելի օտարերկրյա կրթական հաստատության կողմից վերջին հինգ տարվա ընթացքում տրված համապատասխան մասնագիտությամբ որակավորման վկայական

	<p>Վերջին Վերջին հինգ տարվա ընթացքում ապահովագրական ընկերությունում կամ գնահատման գործունեությամբ զբաղվող մասնագիտացված կազմակերպությունում առնվազն մեկ տարվա գնահատում իրականացնելու աշխատանքային փորձ և այդ ժամանակահատվածում իր կողմից տրված առնվազն 30 հատ գնահատման հաշվետվություն (եզրակացություն)</p>	<p>համապատասխան կազմակերպության հետ կնքված աշխատանքային և (կամ) քաղաքացիաիրավական պայմանագիրը, ինչպես նաև գնահատման հաշվետվությունները (եզրակացությունները) կամ համապատասխան կազմակերպության կողմից տրված տեղեկանքը, որով հաստատվում է սահմանված քանակի եզրակացության տրամադրված լինելը և համաձայնություն է տրվում մեկ տարվա ընթացքում ցանկացած ժամանակ Բյուրոյի կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջով հնարավորություն ընձեռել նրան ստուգել տեղեկանքում նշված տեղեկատվության հավաստիությունը</p>
	<p>ՀՀ տարածքում անշարժ գույքի գնահատում իրականացնելու իրավունք (<i>կիրառելի է միայն անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետների համար</i>)</p>	<p>ՀՀ իրավասու պետական մարմնի կողմից տրված անշարժ գույքի գնահատման որակավորման վկայական կամ թույլտվությունը հավաստող այլ փաստաթուղթ (ՀՀ օրենսդրությամբ նման փաստաթուղթ նախատեսված լինելու դեպքում)</p>
<p>Իրավաբանական անձ</p>	<p>Շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի՝ սոփյն կանոններով սահմանված որակավորում ունեցող առնվազն երկու աշխատող և (կամ) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձ կամ անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի՝ սոփյն կանոններով սահմանված որակավորում ունեցող առնվազն մեկ աշխատող և (կամ) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ</p>	<p>Համապատասխան աշխատողների ֆիզիկական անձանց հետ կնքված աշխատանքային և (կամ) քաղաքացիաիրավական պայմանագրեր</p>

	<p>գտնվող ֆիզիկական անձ (ըստ դիմումով ակնկալվող որակավորման տեսակի)</p>	
	<p>ՀՀ տարածքում անշարժ գույքի գնահատում իրականացնելու իրավունք (միայն անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետների համար)</p>	<p>ՀՀ իրավասու պետական մարմնի կողմից տրված անշարժ գույքի գնահատման արտոնագիր կամ թույլտվությունը հավաստող այլ փաստաթուղթ (ՀՀ օրենսդրությամբ նման փաստաթուղթ նախատեսված լինելու դեպքում)</p>
	<p>Միևնույն տեսակի որակավորում ունեցող իրավաբանական անձ համարվող փորձագետների հետ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված փոխկապակցվածության բացակայություն, ինչպես նաև որակավորման համար դիմած անձի ղեկավարը (ղեկավարները) չեն հանդիսանում միևնույն տեսակի որակավորում ունեցող այլ իրավաբանական անձ համարվող փորձագետի ղեկավար (ղեկավարներ)</p>	<p>Որակավորման համար դիմած անձի կողմից տրված հայտարարություն՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 1.1-ի:</p>

Աղյուսակ 2.2

Որակավորման տեսակը՝ [պատահարի առաջացման պատճառների փորձագետ](#)

Պահանջներ և այն հիմնավորող՝ դիմումին կցվող փաստաթղթեր

<i>Որակավորվող անձի տեսակը</i>	<i>Պահանջի նկարագրությունը</i>	<i>Հիմնավորող փաստաթուղթը</i>
<p><i>Ֆիզիկական անձ</i></p>	<p>Բարձրագույն կրթություն կամ պատճառների փորձաքննության բնագավառում կամ դրան հարակից բնագավառներում համապատասխան գիտելիքներ և որակավորում</p>	<p>Համապատասխանաբար դիպում կամ պետական քննական հանձնաժողովի որոշման հիման վրա համապատասխան որակավորմամբ բարձրագույն կրթություն ստացած լինելու փաստը հավաստող այլ փաստաթուղթ, կամ</p>

		<p>ՀՀ արդարադատության նախարարության կամ ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի համակարգում գործող դատական փորձագետի որակավորման հանձնաժողովի կողմից</p> <p>դատաավտոտեխնիկական փորձաքննության ոլորտում շնորհված որակավորման վկայական կամ Բյուրոյի համար ընդունելի օտարերկրյա կրթական հաստատության կողմից վերջին հինգ տարվա ընթացքում տրված համապատասխան մասնագիտությամբ որակավորման վկայական</p>
<p>Իրավաբանական անձ</p>	<p>Պատճառների փորձագետի՝ սույն կանոններով սահմանված որակավորում ունեցող՝ սույն կանոնների 7-րդ կետով սահմանված պահանջներին բավարարող առնվազն երեք աշխատող և (կամ) քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների մեջ գտնվող ֆիզիկական անձ</p>	<p>Համապատասխան աշխատողներին անց կնքված աշխատանքային և (կամ) քաղաքացիաիրավական պայմանագրեր և այդ անձանց գրավոր հայտարարությունները՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 1.2-ի:</p>
	<p>Ճանապարհատրանսպորտային պատահարի վայրի սխեմայի պատահարների համար հավաքագրվող ելակետային տվյալների ստացման ավտոմատացված հիման վրա վթարի մեխանիզմը վերականգնելու՝ միջազգայնորեն ճանաչված ծրագրային համակարգի ծրագրի առկայություն, ինչպես նաև և այդ ծրագրային համակարգի կիրառության համար անհրաժեշտ ծրագիրն օգտագործելու թույլտվություն և</p>	<p>Համապատասխան թույլտվություններ (լիցենզիաներ թույլտվություն (լիցենզիա)), ինչպես նաև տեղեկանք, որում նկարագրվում է ծրագրային համակարգերի համակարգի աշխատանքի մեխանիզմը և համաձայնություն է տրվում առ այն, որ Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը ցանկացած ժամանակ կարող է ստուգել տեղեկանքում նշված մեխանիզմով ծրագրային համակարգերի համակարգի աշխատանքը</p>

	<p>տեխնիկական միջոցների առկայություն</p>	
	<p><u>Ճանապարհատրանսպորտային պատահարների համար հավաքագրվող ելակետային տվյալների հիման վրա վթարի մեխանիզմը վերականգնելու՝ միջազգայնորեն ճանաչված ծրագրի առկայություն և այդ ծրագիրն օգտագործելու թույլտվություն</u> <u>Մինևույն տեսակի որակավորում ունեցող իրավաբանական անձ համարվող փորձագետների հետ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված փոխկապակցվածության բացակայություն, ինչպես նաև որակավորման համար դիմած անձի ղեկավարը (ղեկավարները) չեն հանդիսանում մինևույն տեսակի որակավորում ունեցող այլ իրավաբանական անձ համարվող փորձագետի ղեկավար (ղեկավարներ)</u></p>	<p><u>Որակավորման համար դիմած անձի կողմից տրված հայտարարություն՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 1.1-ի:</u></p>

(9-~~հոդ~~ կետը փոփ. է 27/06/2018թ. թիվ 28-Լ և 26/03/2019թ թիվ 13-Լ)

10. Որակավորման համար դիմումը և սահմանված պահանջներին բավարարելու փաստը հավաստող բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում, բացառությամբ սույն կանոնների 14-րդ կետով նախատեսված դեպքերի, Բյուրոն կազմակերպում է աղյուսակ 3-ով նախատեսված գործողությունները, որոնց դրական

արդյունքի դեպքում անձը համարվում է Բյուրոյի խորհրդի կողմից համապատասխան տեսակի որակավորումն ստացած:

Աղյուսակ 3

N	Որակավորման տեսակը	Որակավորման գործընթացը		Դրական համարվող արդյունքը
1	Վնասների Շարժական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ և անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետ	Ֆիզիկական անձանց համար	Հավելված 2-ով և 3-ով սահմանված թեմաներով և կարգով թեսթավորման միջոցով անձի մասնագիտական գիտելիքների ստուգում	Առնվազն 80 % թեսթի արդյունք
		Իրավաբանական անձանց համար	Հավելված 3-ով սահմանված թեմաներով իրավաբանական անձի գործադիր մարմնի ղեկավարի (անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ վերջինի մոտ ղեկավարի պարտականություններն իրականացնող անձի) հարցազրույց Բյուրոյի խորհրդի նիստում	Բյուրոյի խորհրդի դրական որոշում
2	Պատճառների Պատահարի առաջացման պատճառների փորձագետ	Ֆիզիկական անձ	Հավելված 2-ով և 3-ով սահմանված թեմաներով և կարգով թեսթավորման միջոցով անձի մասնագիտական գիտելիքների ստուգում	Առնվազն 80 % թեսթի արդյունք
		Իրավաբանական անձ	Հավելված 3-ով սահմանված թեմաներով իրավաբանական անձի գործադիր մարմնի ղեկավարի (անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ վերջինի մոտ ղեկավարի պարտականություններն իրականացնող անձի) հարցազրույց Բյուրոյի խորհրդի նիստում	Բյուրոյի խորհրդի դրական որոշում

(10-րդ կետը փոփ. է 31/10/2018թ թիվ 62-Լ) և փոփ. և լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ)

11. Փորձագետի որակավորումը տրվում է ֆիզիկական անձանց համար՝ երեք տարի ժամկետով, իսկ իրավաբանական անձանց համար՝ անժամկետ:

12. Սույն կանոններով նախատեսված կարգով անձին որակավորելուն հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Բյուրոն որակավորված անձի էլեկտրոնային փոստի հասցեին է ուղարկում որակավորման վկայականի էլեկտրոնային տարբերակը, ինչպես նաև իր պաշտոնական ինտերնետային կայքի «Փորձագետներ» բաժնում հրապարակում է որակավորված անձի անունը, ազգանունը (անվանումը) և որակավորման տեսակը: Ընդ որում, անձին տրված որակավորումը հավաստվում է նշված տեղեկատվության հրապարակմամբ:

13. Որակավորման համար դիմած և սույն կանոններով սահմանված կարգով դրական արդյունքներ չապահոված անձանց ծանուցվում է դիմումը մերժելու մասին՝ թեսթավորված անձանց թեսթի արդյունքները տրամադրելու, իսկ Բյուրոյի խորհրդի նիստին մասնակցած անձանց՝ Բյուրոյի խորհրդի բացասական որոշումը ծանուցելու միջոցով: Սույն կետի համաձայն որակավորման դիմումի մերժում ստացած անձինք աղյուսակ 3-ով նախատեսված գործողությունների համար սահմանված վերջնաժամկետից սկսած մեկ ամսվա ընթացքում չեն կարող կրկին դիմել Բյուրո որևէ տեսակի որակավորում ստանալու համար: (13-րդ կետը փոփ. է 31/10/2018թ թիվ 62-Լ)

14. Բյուրոն, առանց աղյուսակ 3-ով նախատեսված գործողությունները կազմակերպելու, համապատասխան գրությամբ մերժում է անձին որակավորման տրամադրումը, եթե՝

1) դիմումը կամ դրան կից ներկայացված փաստաթղթերը կամ դրանցում արտացոլված տվյալները լիարժեք, արժանահավատ կամ ամբողջական չեն կամ չեն համապատասխանում սույն կանոններով նախատեսված պահանջներին,

2) անձը սույն կանոնների 13-րդ կետի համաձայն իրավունք չուներ դիմել որակավորման համար,

3) անձը դիմելու պահին նախորդող երեք տարիների ընթացքում զրկվել է Բյուրոյի կողմից տրված որևէ տեսակի որակավորումից,

4) նա չի մասնակցել թեսթավորմանը կամ հարցազրույցին:

ԳԼՈՒԽ 6. ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐՋԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿՆՔՈՂ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՏԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

15. Փորձագետների հետ կնքման ենթակա համաձայնագրերի տիպային օրինակները սահմանված են սույն կանոնների Հավելված 4-ով, համապատասխանաբար՝

1) Հավելված 4.1՝ աշխատողի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների փորձագետի լրացուցիչ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ համաձայնագրերի տիպային օրինակ,

2) Հավելված 4.2՝ կատարողի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների իրավաբանական անձ [համարվող](#) փորձագետի լրացուցիչ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ համաձայնագրերի տիպային օրինակ,

3) Հավելված 4.3՝ կատարողի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում պատճառների փորձագետի լրացուցիչ իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ համաձայնագրերի տիպային օրինակ: ([15-րդ կետի 2-րդ ենթակետը լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ](#))

16. Բյուրոն և Ապահովագրողները պարտավոր են ԱՊՊԱ ոլորտում գործող բոլոր [իրավաբանական անձ համարվող](#) պատճառների փորձագետների հետ ունենալ ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություն իրականացնելու

ծառայությունների մատուցման գործող պայմանագրեր, ինչպես նաև սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակներին համապատասխան կնքված և գործող համաձայնագրեր: [\(16-րդ կետը լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ\)](#)

17. ~~Պատճառների իրավաբանական անձ համարվող պատճառների~~ փորձագետները պարտավոր են յուրաքանչյուր Ապահովագրողի պահանջով վերջինի հետ կնքել՝ ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություն իրականացնելու ծառայությունների մատուցման պայմանագիր, ինչպես նաև սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակին համապատասխանող համաձայնագիր: [\(17-րդ կետը լրաց. է 26/03/2019թ թիվ 13-Լ\)](#)

18. Բյուրոն և Ապահովագրողները պարտավոր են առնվազն 2 շաբթական գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի և առնվազն 1 անշարժ գույքի վնասներ գնահատող փորձագետի հետ ունենալ ԱՊՊԱ ոլորտում վնասի գնահատման ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր, ինչպես նաև սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակներին համապատասխան կնքված և գործող համաձայնագրեր:

19. Ապահովագրողները և Բյուրոն պարտավոր են իրենց պաշտոնական ինտերնետային կայքի առաջին էջի տեսանելի մասում հրապարակել իրենց հետ համագործակցող (գործող պայմանագիր ունեցող) փորձագետների վերաբերյալ առնվազն հետևյալ տվյալները՝

- 1) անունը ազգանունը կամ անվանումը,
- 2) փորձագետին պատվիրակված փորձաքննության տեսակը,
- 3) պայմանագրի գործողության ժամկետը:

20. Ապահովագրողները և Բյուրոն պատասխանատվություն են կրում իրենց հետ համագործակցող փորձագետների հետ՝ սույն կանոններին համապատասխան պայմանագրերի և համաձայնագրերի կնքման ապահովման գործընթացի համար և համապատասխանաբար դրա չկնքման կամ սույն կանոնների պահանջներին չհամապատասխանող համաձայնագրերի կնքման հետևանքով առաջացող բացասական հետևանքների ռիսկերը՝ ներառյալ ֆինանսական ռիսկերը:

21. Փորձագետները պարտավոր են մշտապես համապատասխանել սույն կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին և լիակատար պատասխանատվություն են կրում սույն կանոններով, Բյուրոյի այլ կանոններով, ինչպես նաև սույն կանոնների համաձայն՝ իրենց հետ կնքված համաձայնագրերով իրենց գործունեությանը ներկայացված պահանջների պահպանման և համապատասխանաբար դրա չպահպանման արդյունքում պատճառված վնասների հատուցման համար: Փորձագետները սույն կետով նախատեսված պատասխանատվությունը (Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջների և դրույթների պահպանման) կրում են ինչպես Ապահովագրողների և Բյուրոյի, այնպես էլ ՀՀ դատարանների և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում պատվիրված փորձաքննությունների իրականացման և ցանկացած այլ տիպի բանավոր կամ գրավոր կարծիքի տրամադրման գործընթացում:

**ԲԱԺԻՆ 3. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ
ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ**

ԳԼՈՒԽ 7. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՄԲ ՏՐՎՈՂ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

22. Բյուրոյի կողմից տրվում է վերանորոգող կազմակերպության միայն մեկ տեսակի որակավորում՝ ավտոտրանսպորտային միջոցի վերանորոգում իրականացնող կազմակերպության որակավորում, որը տալիս է ապահովագրական հատուցման գործընթացի շրջանակներում ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով ավտոտրանսպորտային միջոցներին պատճառված ցանկացած վնասի վերականգնման իրավասություն: ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով այլ գույքին պատճառված վնասների վերականգնում իրականացնելու համար անձը ենթակա չէ Բյուրոյի կողմից որակավորման:

ԳԼՈՒԽ 8. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԱՀՄԱՆՎՈՂ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

23. Վերանորոգող կազմակերպություն կարող են լինել միայն իրավաբանական անձինք:

24. Անձը կարող է ապահովագրական հատուցման գործընթացի շրջանակներում ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով գույքին պատճառված վնասների վերականգնում իրականացնել հետևյալ պայմանների առկայության դեպքում՝

1) ունի սույն կանոններով սահմանված կարգով ստացված համապատասխան տեսակի որակավորում (սույն կանոնների համաձայն նման որակավորում պահանջվելու դեպքում),

2) ունի համապատասխան գույքի վերականգնում իրականացնելու արտոնագիր կամ լիցենզիա (համապատասխան գործունեությունը ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ արտոնագրման կամ լիցենզավորման ենթակա լինելու դեպքում),

3) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված որևէ ապահովագրական ընկերության հետ ունի կնքված և գործող՝ իր կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում իրականացվող բոլոր վերանորոգման աշխատանքներից բխող պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որը (որոնք) բավարարում են սույն կետի 4-րդ ենթակետով նախատեսված պայմանագրում նշված պահանջներին,

4) վերանորոգման պատվեր տված Ապահովագրողի (Բյուրոյի) հետ ունի սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակին համապատասխան կնքված և գործող պայմանագիր,

5) Ապահովագրողից (Բյուրոյից) ստացել է կնքված պայմանագրին համապատասխան պատվեր:

ԳԼՈՒԽ 9. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ

25. Վերանորոգող կազմակերպության որակավորում ստանալու համար Բյուրո է ներկայացվում սույն կանոնների Հավելված 1-ով սահմանված ձևով դիմում՝ կցելով որակավորում ստանալու համար սույն կանոններով սահմանված պահանջներին բավարարելու մասին տեղեկանք և գրավոր համաձայնություն՝ առ այն, որ Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը ցանկացած ժամանակ կարող է ստուգել նշված պահանջների առկայությունը: Անձը պատասխանատվություն է կրում սույն կետով նախատեսված դիմումի մեջ արտացոլված տեղեկություններն իրականությանը համապատասխանելու համար:

26. Վերանորոգող կազմակերպության որակավորում ստանալու համար որակավորման համար դիմած անձը վերանորոգման գործունեության յուրաքանչյուր վայրի համար պետք է բավարարի հետևյալ տեխնիկական պահանջներին՝

1) շուրջօրյա և անվտանգ ավտոկայանատեղի՝ համապատասխան պահակային ծառայությամբ,

2) հատուկ առանձնացված տարածք՝ նախատեսված ավտոտրանսպորտային միջոցները ներկելու, քանդելու և հավաքելու համար,

3) պահեստային տարածք՝ նախատեսված ավտոտրանսպորտային միջոցներից ժամանակավոր հանված դետալները, հանգույցները և ագրեգատներն ապահով պահպանելու համար.

4) սարքավորում (ստենդ), որը համալրված է հիդրավլիկ և (կամ) մեխանիկական կերպով ավտոտրանսպորտային միջոցների կմախքը ձգելու համար հարմարանքով,

5) ներկման և չորացման խցիկ,

6) հեռախոսակապ:

27. Որակավորման համար դիմումը և սահմանված պահանջներին բավարարելու փաստը հավաստող բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում, բացառությամբ սույն կանոնների 31-րդ կետով նախատեսված դեպքերի, Բյուրոն կազմակերպում է որակավորման դիմում ներկայացրած անձի տեխնիկական հագեցվածության ստուգում, որի արդյունքում դրական եզրակացություն կազմվելու դեպքում անձը համարվում է Բյուրոյի կողմից համապատասխան տեսակի որակավորումն ստացած:

28. Վերանորոգող կազմակերպության որակավորումը տրվում է անժամկետ:

29. Սույն կանոններով նախատեսված կարգով անձին որակավորելուն հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Բյուրոն որակավորված անձի էլեկտրոնային փոստի հասցեին է ուղարկում որակավորման վկայականի էլեկտրոնային տարբերակը, ինչպես նաև իր պաշտոնական ինտերնետային կայքի «Վերանորոգող կազմակերպություններ» բաժնում հրապարակում է որակավորված անձի անունը, ազգանունը (անվանումը) և որակավորման տեսակը: Ընդ որում, անձին տրված որակավորումը հավաստվում է նշված տեղեկատվության հրապարակմամբ:

30. Որակավորման համար դիմած և սույն կանոններով սահմանված կարգով դրական արդյունքներ չապահոված անձանց ծանուցվում է դիմումը մերժելու մասին: Սույն կետի համաձայն որակավորման դիմումի մերժում ստացած անձինք մերժման որոշումը կայացվելու պահից սկսած մեկ ամսվա ընթացքում չեն կարող կրկին դիմել Բյուրո որևէ տեսակի որակավորում ստանալու համար:

31. Բյուրոն, առանց տեխնիկական պահանջների ստուգում կազմակերպելու, համապատասխան գրությամբ մերժում է անձին որակավորման տրամադրումը, եթե՝

1) դիմումը կամ դրան կից ներկայացված փաստաթղթերը կամ դրանցում արտացոլված տվյալները լիարժեք, արժանահավատ կամ ամբողջական չեն կամ չեն համապատասխանում սույն կանոններով նախատեսված պահանջներին,

2) անձը սույն կանոնների 30-րդ կետի համաձայն իրավունք չունի դիմել որակավորման համար,

3) անձը դիմելու պահին նախորդող երեք տարիների ընթացքում զրկվել է Բյուրոյի կողմից տրված որևէ տեսակի որակավորումից:

**ԳԼՈՒԽ 10. ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐՋԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿՆՔՈՂ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ
ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ**

32. Վերանորոգող կազմակերպությունների հետ կնքվող պայմանագրերի տիպային օրինակները սահմանված են սույն կանոնների Հավելված 5-ով, համապատասխանաբար՝

1) Հավելված 5.1՝ ավտոտրանսպորտային միջոցի վերանորոգման պայմանագրերի տիպային օրինակ,

2) Հավելված 5.2՝ ավտոտրանսպորտային միջոցից բացի այլ գույքի վերանորոգման պայմանագրերի տիպային օրինակ:

33. Բյուրոն և Ապահովագրողները պարտավոր են ավտոտրանսպորտային միջոցի վերանորոգում իրականացնող առնվազն երեք վերանորոգող կազմակերպության հետ ունենալ սույն կանոններով սահմանված տիպային օրինակներին համապատասխան կնքված և գործող պայմանագրեր, որոնցով կծածկեն ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով ցանկացած տեսակի ավտոտրանսպորտային միջոցի պատճառված ցանկացած տեսակի վնասի վերանորոգման հնարավորությունը: Բյուրոն և Ապահովագրողները պարտավոր են տուժողի կողմից Բյուրոյի կանոնների համաձայն՝ ավտոտրանսպորտային միջոցից բացի այլ գույքի պատճառված վնասի վերականգնման պահանջ ներկայացվելու դեպքում երկու օրվա ընթացքում տուժողի ընտրությանը ներկայացնելու համար ապահովել առնվազն երկու վերանորոգող կազմակերպությունից կազմված ցուցակ, ով սույն կանոնների համաձայն իրավունք ունի իրականացնել համապատասխան գույքի վերականգնումը:

34. Ապահովագրողները և Բյուրոն պարտավոր են իրենց պաշտոնական ինտերնետային կայքի առաջին էջի տեսանելի մասում հրապարակել իրենց հետ համագործակցող (գործող պայմանագիր ունեցող) վերանորոգող կազմակերպությունների վերաբերյալ առնվազն հետևյալ տվյալները՝

1) անունը ազգանունը կամ անվանումը,

2) վերանորոգող կազմակերպությանը պատվիրակված վնասի վերականգնման տեսակը,

3) պայմանագրի գործողության ժամկետը:

35. Ապահովագրողները և Բյուրոն պատասխանատվություն են կրում իրենց հետ համագործակցող վերանորոգող կազմակերպությունների հետ՝ սույն կանոններին համապատասխան պայմանագրերի կնքման ապահովման գործընթացի համար և համապատասխանաբար դրա չկնքման կամ սույն կանոնների պահանջներին չհամապատասխանող պայմանագրի կնքման հետևանքով բացասական հետևանքների ռիսկերը՝ ներառյալ ֆինանսական ռիսկերը:

36. Վերանորոգող կազմակերպությունները պարտավոր են մշտապես համապատասխանել սույն կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին և լիակատար պատասխանատվություն են կրում սույն կանոններով, Բյուրոյի այլ կանոններով, ինչպես նաև սույն կանոնների համաձայն՝ իրենց հետ կնքված պայմանագրերով իրենց գործունեությանը ներկայացված պահանջների պահպանման և համապատասխանաբար դրա չպահպանման արդյունքում պատճառված վնասների հատուցման համար:

ԲԱԺԻՆ 4. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 11. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

37. Փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների կողմից որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջների, ինչպես նաև Բյուրոյի կանոններով և դրանց համաձայն՝ իրենց հետ կնքված պայմանագրերով (համաձայնագրերով) իրենց գործունեությանը ներկայացված պահանջների պահպանման նկատմամբ Բյուրոյի կողմից վերահսկողություն իրականացվում է և համապատասխանաբար պատասխանատվության միջոցներ կիրառվում են Բյուրոյի կողմից վերահսկողության գործընթացը կարգավորող համապատասխան կանոններով սահմանված կարգով:

38. Պատասխանատվության միջոցներով չպայմանավորված՝ փորձագետի և վերանորոգող կազմակերպության որակավորումը դադարում է, եթե որակավորված անձը.

- 1) ներկայացրել է որակավորումը դադարեցնելու վերաբերյալ դիմում,
- 2) մահացել է, ոչ վերակազմավորման հիմքով վերակազմակերպվել է կամ լուծարվել է,
- 3) ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- 4) օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով զրկվել է ֆինանսական ոլորտում կամ փորձաքննության (դրա որևէ տեսակի) ոլորտում որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ ավտոտեխնիկական փորձաքննությամբ զբաղվելու իրավունքից,
- 5) քրեական գործով ներգրավվել է որպես կասկածյալ, մեղադրյալ կամ ամբաստանյալ,
- 6) ճանաչվել է սնանկ կամ ունի ժամկետանց պարտավորություններ:

ԲԱԺԻՆ 5. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 12. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

39. Բյուրոն վարում է որակավորված և որակազրկված փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների, ինչպես նաև որակավորման համար դիմած, սակայն բացասական արդյունք ցուցաբերած անձանց ռեեստր:

40. Սույն կանոններով հաստատված տիպային օրինակներում նախատեսված դաշտերը ենթակա են պարտադիր լրացման: Ընդ որում՝ այդ տիպային օրինակներով նախատեսված պահանջները և գործողությունները պարտադիր են տիպային օրինակը կիրառող համապատասխան անձի (անձանց) համար:

41. Սույն կանոններն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ որակավորում ունեցող փորձագետներն ու գրանցված վերանորոգող կազմակերպություններն ինքնաշխատ համարվում են սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան որակավորում ստացած անձինք՝ սույն կանոններով սահմանված պայմաններով: Ընդ որում, սույն կետով նախատեսված անձանց՝ սույն կանոններով սահմանված որակավորման ժամկետը հաշվարկվում է իրենց կողմից փաստացի որակավորում ստանալու օրվանից:

42. Սույն կանոնների 41-րդ կետով նախատեսված անձանց հետ Բյուրոյի և Ապահովագրողների կնքած պայմանագրերը (համաձայնագրերը) սույն կանոններն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ պետք է համապատասխանեցված լինեն սույն կանոններով սահմանված պահանջներին՝ ներառյալ նրանց հետ լրացուցիչ համաձայնագիր կնքելու միջոցով:

